

"ENAKOPRAVNOST"

Owned and Published by
THE AMERICAN JUGOSLAV PRINTING & PUBLISHING CO.
6231 ST. CLAIR AVENUE CLEVELAND 3, OHIO

Henderson 1-5311 — Henderson 1-5312
Issued Every Day Except Saturdays, Sundays and Holidays

SUBSCRIPTION RATES (CENE NAROČNINI)
By Carrier and Mail in Cleveland and Out of Town:
(Po raznalačku in po pošti v Clevelandu in izven mesta):
For One Year—(Za eno leto) \$8.50
For Six Months—(Za šest mesecov) 5.00
For Three Months—(Za tri meseca) 3.00

For Canada, Europe and Other Foreign Countries:
(Za Kanado, Evropo in druge inozemske države):
For One Year—(Za eno leto) \$10.00
For Six Months—(Za šest mesecov) 6.00
For Three Months—(Za tri meseca) 3.50

Entered as Second Class Matter April 28th, 1918 at the Post Office at Cleveland, Ohio, under the Act of Congress of March 3, 1879.

104

BALKANSKA FEDERACIJA?

(1)

Daleč nazaj v srednjem veku, ko je obstojala današnji moderni državi podobna tvorba, "Sveto rimske cesarstvo" nemške narodnosti, o katerem je rekel Francoz Voltaire, da ni bilo niti sveto, niti cesarstvo, niti rimska, ki pa je bilo središče tedanje Evrope, je obstojalo v današnjem smislu vzeto vrhovno sodišče v mestu Spaeyer, ki leži v bližini znane nemške reke Rene. Značilen je izrek, ki izhaja iz tega starodavnega časa in ki se nanaša na takratno pravdanje, namreč: Processus Spiris spirant, sed non expirant. Po slovensko bi to prestavili, da procesi—pravde—vloženi pri tem sodišču zdihujejo, toda ne izdihnejo; da bi bilo že enkrat konec pravde in da bi vedelo za uspeh, pa naj bo že kakršen koli.

Morda ni pretirana trditev, da se to pravilo, gledano na Evropo in na njene splošne politične probleme, lahko vzame kot osnova pri presoji, kadar se začne akcija, ki bi bila evropsko skupna, kakor je bilo evropsko skupno takratno nemško cesarstvo pod imenom "sveto rimske cesarstvo nemške narodnosti." Iščejo se pota in cilji, vendar pozitivnega uspeha glede skupnega življenja v Evropi ni. Politične debate zdihujejo pod kakršnokoli obliko že budi, vendar ne izdihnejo s kakšnim dejanskim uspehom.

Če omenimo evropsko federacijo, recimo kar na splošno, bo predvsem beseda federacija Amerikancu, med njimi tudi ameriškim Slovencem takoj znana. Znan bo tudi njen pomen, namreč, da pomeni federacija neko zvezo. V mislih bo imel n. pr. Californijo ali Florido ali katerokoli od ostalih ameriških držav, ki po posebni ustavi skupaj združene tvorijo Združene države severne Amerike v političnem in pravnem pomenu te besede kot eno zvezno državo. Izhajajoč iz tega stališča bo lahko razumeti besedo in pomen evropski federacije. Slovencu v Ameriki bo stala pred očmi podobna slika evropskih združenih držav, kakor obstojajo ameriške Združene države.

Če se sedaj v tem okviru spoznanja in gledanja zastavi drugo vprašanje, da-li obstojajo, bodo obstojale združene države Evrope, lahko preidemo na praktično rešitev zastavljenega vprašanja in odgovori so precej jasni:

Evropske združene države ne obstojajo, porojena pa je misel, da bi obstojale vsaj v neki čeprav rahli skupnosti. Kako do te skupnosti priti pa je drugo vprašanje.

V okviru žurnalističnega članka bodo zadostovale pri presojanju, kako gledati na razvoj započete misli o združeni Evropi, tele ugotovitve:

Evropa je dejela narodov in zgodovine. Računajmo s tremi glavnimi koreninami, s Slovani, Romani in Germani, in razumemo takoj, da gre za tri velike evropske se stavnne dele, ki so si bistveno različni med seboj. Veje, izhajajoče iz debel Slovenov, Romanov in Germanov, se delijo dalje in vsakemu je znano, da obstojajo danes v okviru skupne matice samostojni drug od drugega ločeni slovanski, romanski in germanski narodi.

Politično vzgojno vzeto moramo v zgodovini teh troje glavnih debel evropskih narodov podčrtati, da je šla njihova zgodovina na splošno rečeno po različnih potih kakor pa po skupnih. V vprašanju izoblikovanja samostojnega državotvornega naroda, rekli bi, skoro prav v modernem anglosaksonskem smislu te besede so prednjačili Francozi. Francoz je zajel pojmom, da je sam zase neka enota, da ima svojo posebno civilizacijo in kulturo in kot tak svoje posebno poslanstvo v svetu, ki naj ga izvršuje tako Francija kakor vsak Francoz posebej v imenu francoskega naroda. Mussolini n. pr. v politični izobrazbi in v presojanju zgodovine evropskih narodov ni bil nepodkovan človek. Nasprotno—nobenega dvoma ni, da je bil visoko izobražen in ni imel nobene primere s kakim nemškim Hitlerjem, čeprav je ta razpolagal s sposobnejšim narodom. Mussolini, četudi tekme Francije v imenu Italije, je neštetokrat opozoril na Francoze, ki so imeli že stoletja nazaj močne cesarje, ki so znali izoblikovati francosko narodno dušo in značaj francoske države. Vse to je po mnenju Mussolinija manjkalo Italiji, kar vse naj bi na hitrico izvršil fašizem. Tudi Mussolini se je skliceval na državnika Crispia in njegov izrek: "Italijani, ustvarili smo Italijo, ustvarjajmo sedaj še politično odgovjene Italijane."

L. C.

POKLONI MED POLITIKI

WASHINGTON, 23. avgusta

Znani senator republikanec Joseph R. McCarthy, ki vodi hu-

dc borbo zoper sedanjo zvezno

vlado, je označil predsednika Trumana kot takega, ki da se je zapletel in zabredel v umazane oblike kot sovražnik tistih, ki preganjajo komuniste.

Državni tajnik Dean Acheson pa je "rdeči nosilec mode."

Vesti iz življenja ameriških Slovencev

Oak Park, Ill.—12. avgusta se je oženil Štefan Cerkonev, z Rosemary Dell. Ženin je dobil od Strica Sama 14 dni dopusta. On služi v mornarici.

Joliet, Ill.—Umrl je po dolgi bolezni John Šćinkovec. Doma je bil s Krke. Zaručna soprona Mary, dva sina, John in Frederick; pet hčer, Catherine, Elizabeth, Mrs. Mary Hulbert, Mrs. Julia Likovic in Mrs. Frances Ketz; devet vnukov, sestrično Mary Baudek, eno sestro in več sorodnikov v domovini. Bil je član KSKJ.

—Umrla je Margaret Videtic, tukaj rojena, stara 49 let. Zaručna soprona Joe-a, ki je do goletni državni policist, sina in snaha, hčer, Jean; vnuka, James; mater, Mrs. Catherine Gregorich; dve sestri, Mrs. Frances Krawl in Mrs. Ann Maske, vsi v Jolietu; pol sestro Mrs. Mary Smolich v La Salle; pol brata Joseph Gregorich v Jolietu ter več sorodnikov. Bila je članica KSKJ in SZZ.

—Na starem pokopališču je nekdo napravil veliko škodo. V ozadju in ob severni strani pokopališča je čez petdeset spomenikov polomljenih, nekateri so morali biti dobesedno vzdigne ni s podstavkov, ker že leži v klini na podstavkih niso skriviljeni; na mnogih je križ odbit in slike so v jako veliko slučajih izruvane.

—Mr. in Mrs. Matt Pershey, sta se z dvema otrokom in Mrs. Anna Kren, mati Mrs. Pershey, podala na dolgo avtomobilsko vožnjo v Pueblo, Colo. Nazaj gredje so se ustavili v Harrison, Ark.

—Mr. in Mrs. Joseph Spelich, sta se prijavno ta čas tudi peljala v Pueblo ne vedoč, da so bili Persheyovi na isti poti in so prišli v Pueblo skoro obenem. Srečali so se šele par dni pozneje.

Lorain, O.—Tu sta se poročila Mr. Richard Klinar in Miss Elizabeth Geri. Ženin je sin družine Mr. in Mrs. Gabriel Klinar, 1834 E. 31st St., nevesta pa je hčerka družine Mr. in Mrs. Joseph Geri, 1664 E. 31st St.

Joliet, Ill.—Umrla je Antonia Mandel, Chicago, bivša Jolietčanka, rojena Papesh, Planinc. Zaručna svakinjina Mrs. Mary Papesh v Jolietu, nečake in nečakinje v Jolietu, v Texasu, v Chicagi, v Jacksonville, Ill., in Wewatchee, Wash.

—Umrli je Frank Mihelic, star 41 let. Rojen je bil v Jolietu. Bil je dolgo bolan v bolnici. Zaručna starše Mr. in Mrs. Jacob Mihelic, štiri brate—Anthony, Joseph, Edward in Jack; sedem sester—Frances, Margaret, Genevieve, Mr. Mary Ann Gregorich, Mrs. Phyllis Erjavec, vsi v Jolietu; Mrs. Antoinette Silic in Dorothy, U. S. Navy, Alameda, Calif.; pet nečakov in nečakinj ter več stricov, tet in sorodnikov. Bil je član KSKJ in SNPJ.

—Umrla je Mrs. Mary Sak, starca 72 let. V Ameriko je prišla pred 60 leti. Zaručna osem sinov—John, Stephen Jr., Joseph A., Edward, Anton R., Walter A., Richard in Raymond; tri hčere—Mrs. John Kubinski, Mrs. Ambrose J. White in Mrs. Stanley Gackowski; 23 vunkov in 12 pravnukov, brata Martin Fink.

—Dr. M. J. Bartol, sin Mr. in Mrs. Anton Bartol, se je s soprono in otrokom podal v Boulder, Colo., kjer je odprl urad za kiropraktiko.

West Allis, Wis.—Dne 8. julija je umrla Ana Bašel, dekliška imena Gostinčar, stara 75 let, rojena blizu Ljubljane, članica SNPJ. V Ameriko je prišla pred 46 leti. Tukaj zaručna pet hčer, sina in sestro, v Port Huronu, Mich., pa sestro.

—Dne 24. julija je umrl dobro poznačen John Terskan, star 67 let, rojen v Sostru pri Ljubljani.

Leta 1904 je prišel v Pensilvanijo, l. 1907 pa v Milwaukee. West Allis. Zadnjih 30 let je vodil trgovino in mesečno. Bil je član SNPJ. Zaručna žalujoča žena, dva sina in hčer.

Sheldon, Wis.—11. avgusta so pokopali rojaka Johna Starka (pravo ime Starha). Ob smrti mu je bilo 79 let. Rojen je bil v občini Semič, Bela krajina. Ameriko se je podal, ko mu je bilo 18 let. Najprvo se je naselil v zelenem okrožju v Minnesota, pred 36 leti pa se je preselil na farmo v bližini Holcombe, kjer zaručna žalujoča žena.

—Dne 11. avgusta ob polnoči je ob navzočnosti društvenih članov in prijateljev preminal Valentijn Število, star 76 let. Rojen je bil v vasi Lože, p. Senčur na Gorenjskem. Zaručna bolno žena, štiri hčere, sina v Chicagu in brata, v stari domovini pa brata in sestro.

Istrani protestirajo proti reviziji italijanske mirovne pogodbe

Ireditistična gona italijanskih šovinistov je izvajala veliko ogroženje v jugoslovanski coni Svobodnega tržaškega ozemlja. Na številnih protestnih zborovanjih po mestih in vasih je slovensko in italijansko prebivalstvo protestiralo proti zahtevi za revizijo mirovne pogodbe z Italijo; 300 udeležencev zborovanja v Dekanah je postalo brzozavko maršalu Titu in se mu zahvalilo za njegov odgovor De Gasperi. Zborovalci pišejo:

"Odgovorite ste tako, kot bi tudi mi odgovorili."

Na zborovanju delavcev solin v Piranu je govoril predsednik Istarskega okrožnega odbora Julij Beltram, ki je med drugim dejal: "Nočemo, da bi nam ponovno gospodarili tisti, ki so nam 20 let požigali vasi in nasitali z ricinusovim oljem."

Vzporedno s protestnimi zborovanji so se pripravljali na veliko politično zborovanje, ki je

Duluth, Minn.—Matija Pogorelc je bil v Evelethu. Dr. Kočvar je dejal, da je bolnišnica polna bolnikov. Bolan je že osem mesecev rojak Joe Lovšin. Zopet je v bolnišnici rojakinja Gabriela Maslo. Na domu se zdravi John Vovk. On si je zlomil nogo. Rudolf Čad pa si je zlomil obe nogi, dva sina in hčer.

St. Marys, Pa.—Umrl je Jakob Možina, star 71 let, rojen v Volčjih njivah pri Mirni na Dolenjskem. Pokojnik je bil mnogo let predsednik društva 581 SNPJ. Pokopan je bil 31. julija, v mesecu februarju pa je umrla Catherine Geci, ki je tudi članica društva 581 SNPJ. Rojnice so se zglasile pri družinah Charlesa Sorga (materino deklinoško ime Mabel Rollick) in pustinsko zaledje sinčka-prvovrojenca. Ter pri družini Gabriel Uljan, kjer so pustile zalo hčerko. Mary Sterbenk iz Portlanda Millsa pa se nahaja že več mesecev na bolniški postelji.

Rudolph Valetino umrl. Valentino je dospel v New York 23. decembra 1913 kot izčuden vrtnar. Kasneje se mu je posredilo dobiti službo v filmski industriji. Sloves je dobil v vlogi "The Four Horsemen."

Konec barbarske stavke. Lavci so se vrnili na delo. Starimi pogoji in plača. Plača kot je bila, \$1.25 na uro. Še ka je trajala šest mesecev.

Ogromni stroški prohibicije;

PRED DESETIM LETI

Od 24. do 30. avgusta 1941

Italijani zasedli hrvatsko obalo, vse od Reke do Črne gore.

Ruske fronte trdno drže. Churchill je izjavil, da so Rusi pobili že dva milijona Nemcev. Angleži in Rusi vdrli v Perzijo.

Nad 300,000 Slovencev izseljenih; v slovenske domove se veseljujo Nemci. Tako je poročal pater Kazimir Zakraješ na katoliškem shodu v Brae Burns Gardens, Euclid Ave. in E. 250 St. Najmanj 300,000 Slovencev je deportiranih v južno Srđe. Nemci so artilerili in zapričinočno intelektualcev in večina hrovnov je v zaporih.

V avtomobilski nesreči je ubit mladenič Stanley Lab. Mrs. Milke Smerdelj. Nesreča je zgodila na Chardon Rd. Se je bil 17 let.

NETWON CHURCHILL V ITALIJI

BENETKF, 23. avgusta počitnicah na otoku Lido se di voda britanske konzervativne stranke in britanski predstniki vladu v zadnji vojni, Winston Churchill s svojo družino in svojim sinom Randolphom njegovo družino.

PREKINITEV TRGOVINE S CESKO

WASHINGTON, 23. avgusta—Kongres je sprejel resolute s katero se zahteva prekinitev trgovskih odnosa s Češkoslovaško, dokler ne bo izpuščen.

V blag spomin

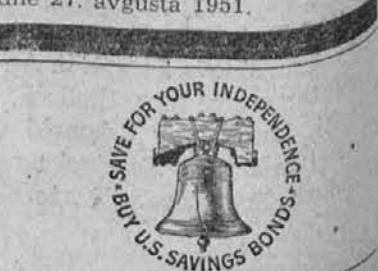
ob drugi obletnici od kar umrla naša ljubljena pozabna soprona in mati

GERTRUDE ZIMMERMAN

Zatisnila je svoje mile od dne 27. avgusta 1949. V tistem grobu zdaj počivajoči v mislih naših s med nam, in ostaneš nam do konca dne.

Zalujoči sopron in otroci Cleveland, Ohio, dne 27. avgusta 1951.

Tržaška gora pri Novem mestu je stanje vinogradov slabo. Hladno vlažno pomlad, ko je bila srednja dnevna toplota tudi pod 17 Celzijev, je vzrok, da se je grozdje slabo oplodilo. Prvotno sijajni nastavek kabrnkov je naenkrat propadal. Močni napad peronospore je po končanem cvetenju ponovno zmanjšal število grozdov in znaša znižanje pridelka marsikje 15 do 75% prvotnega nastavka.

Pravilna razporeditev delovne sile je v takih razmerah zelo težka, posebno če so lepi delovni dnevi zelo redki. Glavni vzrok za letošnje neuspehe v vinogradniški proizvodnji moramo pripisati dejству, da nismo mogli pravočasno posredovati z zanesitimi sredstvi, ki jih je bilo dovolj na razpolago.

Mnogo manj je bilo primerov neznanja ali nezainteresiranosti do vinogradniške panoge. V nekaterih primerih so posamezniki posegli tudi po premočnih škropilih in pršaških, ki so napravili veliko škodo. To se redki primeri, vendar bi jih ne bilo treba, če ne bi mokro vreme nagajalo in če bi o pravem času imeli dovolj škropilnic na delu po vsem vinogradu.

Na primer: če vam pišejo, da želite čevlj št. 39, to je ameriška mera 6 in pol, št. 40 je 7. št

Slovenski šampanjec—konkurent francoskih penečih vin

Poznavalci dobrih vin po vsem svetu zelo cenijo vina iz Slovenije, malokom pa je znano, da v Sloveniji dolga leta izdelujejo tudi šampanjec. Šampanjec peneče vino, žlahtna piča, ki je bila zaradi visoke cene navadnim zemljancem nedosegljiva, je v svetu znana le kot francoski izdelek. Izdelujejo ga pa tudi v Jugoslaviji, in sicer v Zemunu pri Beogradu in v Radgoni v Sloveniji.

Za izdelavo šampanjca niso primerna vsa vina. Imeti morajo za to posebne lastnosti in te lastnosti tudi imajo v polni meri vina Slovenskih goric. Za predelavo v šampanjec so zlasti idealni vsi burgundci in laški rizling.

Proizvodnja šampanjca je v Radgoni že tradicija. Saj izdelujejo tam šampanjec že od leta 1870, odkar se je tja priselil francoski priseljenc Clotar Bouvier. Šampanjec izdelujejo

NOV POMOČNIK PREDSEDNIKU PRI EAST OHIO PLINSKI DRUŽBI

Jacob J. Schmidt

Jacob J. Schmidt, generalni produkejski superintendent pri East Ohio plinski družbi, je dobil dodatne obligacije, ko je bil imenovan pomočnikom predsedniku družbe, W. G. Rogersu. To je nova pozicija pri družbi.

Schmidt se nahaja v Clevelandu od leta 1924. Je poročen in ima tri otroke. Sin Joe se nahaja v službi Shell Oil Co. Njegova prva služba pri poslu z naturnim plinom je bila kot preglednik tekom vojnega počitnice, ko je pohajal Indiana univerzo. V juniju leta 1924 je sprejel stalno službo pri East Ohio plinski družbi kot geologista. Pri dobil si je že več priznanj na polju raziskovanja podzemskih sprave naturnega plina ter je bil imenovan častnim članom znanstvene akademije leta 1946.

Potrebne strojne naprave so si strokovnjaki že ogledali v Zahodni Nemčiji ter računajo, da bodo lahko že letos začeli z industrijsko proizvodnjo šampanjca, za katerega je zlasti v anglosaksonskih deželah zelo veliko zanimanje.

ARH. JOSIP COSTAPERARIA

V sredo, 11. julija dopoldne je smrt zaključila življensko pot arhitekta Josipa Costaperarie. Zapustil je za seboj žive spomenike arhitektonike umetnosti, ki bodo tudi bodočim rodovom pričali o njegovem ustvarjalnem delu. Petinsedemdesetletnega ga je priklenila bolezna zadnjne tedne na posteljo, iz katere ni več vstal. Toda kljub temu je hotel še naprej snovati, delati, ustvarjati, še vedno mu je bil najljubši pogovor o strokovnih zadevah, še vedno je mislil na svojo arhitekturo, tako je bil zagrizen in zaverovan v svoje delo.

Costova življenska pot (prijetelji so ga imenovali Costa) se je začela sicer na hrvatskih tleh, bil je hrvatsko-furlanske krvi, vendar je po opravljenih študijah v Zagrebu in na Dunaju odšel v Trst, kjer so rasle njegove prve stavbe. Ce ne bi bilo fašističnega uničevanja leta 1920, bi še danes pričal Narodni dom o njegovih strokovnih vestnostih, še danes pa stoji številne prosvetne stavbe na Primorskem, ki so njegovo delo (Ciril-Metodova šola v Škednu, gimnazija v Postojni itd.)

Po svetovni vojni, katero je preživel kot vojak, se je nastavil v Ljubljani, kjer je služboval pri Južni železnici, nato pa pri Južni železnici, nato pa pri Ja-

dranski banki. Iz te dobe je mogo njegovih stavb, ki pričajo o njegovi samostojnosti, pa tudi ljubezni do klasičnih vzorov arhitektonike umetnosti. Med drugim je tedaj, kakor prej v Trstu, temakov pri mnogih načetajih, kjer je dobitoval tudi prva v druga mesta. Med največjimi njegovimi stavbami iz tega časa enkrat dnevno na poseben način pretresti. Pri tem se dostikrat zgodili, da ta ali ona steklenica eksplodira in steklo rani delavce. Po 11 mesecih šampanjec prenešeo v prostor za polnjenje, kjer jih odpri, dodajo še strogo določeno količino šampanjskega likerja, nakar jih s strojem zapro.

Letošnja proizvodnja slovenskega šampanjca znaša 20,000 steklenic, kar je razmeroma visoka proizvodnja z ozirom na počasen francoski proizvodni način.

Slovenski šampanjec je v tujini mnogo bolj priljubljen, kakor pa francoski, ker je manj sladek. Ker je zelo cenjeno izvozno blago, so se strokovnjaki odločili, da ga bodo začeli proizvajati na industrijski način, da bodo s tem povečali proizvodnjo. Na ta način bodo "vrelji" odnosno zoreli šampanjec namesto v posameznih steklenicah v posebnem kovinskem tanku, ki drži okrog 50 hektolitrov. S tem bo odpravljena nevarnost eksplozij pri vrenju ter se bo vretje lahko nadziralo s posebnimi merilnimi napravami. Čas vretja bo skrajšan za polovico. Tudi za polnjenje steklenic bodo uporabljali stroje, ki napolnijo na 2,000 steklenic.

Potrebne strojne naprave so si strokovnjaki že ogledali v Zahodni Nemčiji ter računajo, da bodo lahko že letos začeli z industrijsko proizvodnjo šampanjca, za katerega je zlasti v anglosaksonskih deželah zelo veliko zanimanje.

Devotion to country is what wins on the field of battle. Devotion to the American soldiers in the field is your job. And there is one big way to show it—your greater purchase of U. S. Defense Bonds. In letter after letter from foreign fields, our soldiers urge their families and friends to back them up with the purchase of Defense Bonds. Prove to them you are behind them. U. S. Treasury Department

Uncle Sam Says

Devotion to country is what wins on the field of battle. Devotion to the American soldiers in the field is your job. And there is one big way to show it—your greater purchase of U. S. Defense Bonds. In letter after letter from foreign fields, our soldiers urge their families and friends to back them up with the purchase of Defense Bonds. Prove to them you are behind them. U. S. Treasury Department

If you don't fix up your car
Chances are you won't get far

večine slovenskega naroda in se mu je po osvoboditvi ves posvetil.

Z mladeničkim ognjem ter vremenu izdeluje projekte, nadzoruje stavbe, svetuje, pomaga, skrbi za napredek in žrtvuje ves svoj prosti čas delu, ki ga je nikdar prekinil, delu, ki ga je opravljal nenehno in ne meneš se za čas. Iz te dobe imamo rešitev problema Kozine na Bledu, številne načrte za zadružne domove, dečje domove, hiše itd.

Kadar hodijo Ljubljanci mimo sodne palače, naj se spomnijo arhitekta, ki je dvignil stavbo za eno nadstropje in njen arhitektonski vrednost še povisal s pravilno združitvijo preteklosti s sedanjostjo, starega z novim, tako da je njegova rešitev vzor, kako naj se nadzavajo stavbe, da ne bodo novi

(Po "Slovenskem poročevalcu")

deli v kriččem nasprotju s stari deli, z okolico itd.

Njegovo požrtvovalno delo so pravilno cenili njegovi stanovski tovariši in predstojniki ter je bil zato pred leti odlikovan z redom dela, katerega je vedno s ponosom nosil.

Bil je umetniški duh, upornik proti vsakemu filistrstvu, pa vendar neumoren delavec, ki so ga zanimale tudi vse podrobnosti. Njegovi stanovski tovariši, prijatelji in znanci so ga visoko cenili in ga bodo pogrešali, prav tako ga bo pogrešala naša arhitektura, ki ji je žrtvoval in ji služil do zadnjega diha.

Bil je svetel vzgled delovnega inteligenta, ki je še v pozni letih življenja pomagal z vsemi svojimi silami graditi našo domovino in njeni lepo bodočnosti.

(Po "Slovenskem poročevalcu")

Ali pošiljate darila svojcem v Jugoslaviji?

DOBROVOLJNI ODBOR — Največja ameriška agencija za odpreno moke in darilnih paketov v Jugoslavijo—vam nudi veliko izberi paketov—po raznih cenah—da po vaši volji izberete one, ki jih vaši v domovini najbolj potrebujejo. Cene tem paketom so mnogo nižje, kot pa je bi jih vi sami kupili, pakirali in odpremili na pošto. Hitra in sigurna dostava v najkrajšem času, direktno iz našega skladišča v Trstu, je jamčena. Poslužite se teh ugodnosti v korist vašo in vaših v Jugoslaviji.

Vprašajte za naš cenik in vse potrebne informacije.

NAJBOLJŠO POSLUGO DAJE VAM

DOBROVOLJNI ODBOR INC.

245 W. 18th St., New York 11, N. Y.

Federal Board Freight Forwarder, Certificate No. 551

tel.: WAtkins 4-9016

Vaše sanje o modernizaciji se uresničijo

Make your
home improvement
dreams come true

AMERICAN-STANDARD MONTERSKO OPREMO

Sedaj je čas, da si modernizirate vašo kopalnico... da do date k udobnosti... da lično preuredite vašo kuhinjo... da predelite vašo pralnico. Ko si izberete America-Standard montersko opremo, prav lahko napravite vse te izboljšave, ki bodo v pravčato krasoto. In vaš dom bo mnogo prijetnejši kot kdajkoli... v zavist slahernemu, ki si ga bo ogledal.

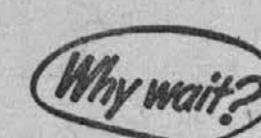
Prijazno vas vabimo, da si sedaj pridejte ogledati našo obširno zalogu različnih modernih American-Standard kopalnic, stranišč, umivalnikov, kuhinjskih llijakov pralnih korit in avtomatičnih vodenih grelecov! Ni jih boljših za dobiti! In, presenečeni boste, ko boste videli po kako nizki ceni so!

Pridite osebno ali poklicite in vam damo naše cene.

3-KOMANDNA OPREMA ZA KOPALNICO

163.95 in naprej

(brez sedeža in dodatkov)

Vam je mogoče se
daj modernizirati in
PLACATE NA
LAHKE OBROKE

Mario Kolenc

Louis Planinc

W. F. HANN & SONS

15505 EUCLID AVE MU 1-4200

Ust. 1907

Društveni koledar

SEPTEMBER

9. septembra, nedelja—Piknik zboru Triglav na vrtu Doma zapadnih Slovencev, Denison Ave.
23. sept., nedelja—Veselica društva AJC na vrtu na Recher Ave.
30. septembra, nedelja—Jesenški koncert zboru "Zvon" v Slov. nar. domu na 80. cesti.

OKTOBER

14. oktobra, nedelja—Koncert zboru Plania v Slov. nar. domu, Stanley Ave. Maple Heights, O.
20. oktobra, sobota—Jesenška veselica društva Brooklynski Slovenci št. 48 SDŽ v Domu z padinami Slovencev, 6818 Denison Ave.

NOVEMBRA

4. novembra, nedelja—Operne scene "Cavalliere Rusticana," "Rigolette," "Faust," "Tosca," "Il Trovatore" in "Carmen" poda Glasbena Matica v Slov. nar. domu.
1. decembra, sobota—30-letnica društva Napredek štev. 132 ABZ v AJC, Recher Ave.
2. decembra, nedelja—Koncert zboru Slovan v AJC na Recher Ave.

DELO DOBIJO ŽENSKE

Mlada ženska

dobi delo kuharice (short order) od 7. z. do 3. pop. Izkrašča ni potrebna če, je pri volji učiti se.

Zglasite se pri:
SORN'S RESTAURANT
6036 St. Clair Ave.
Cleveland 3. O. EN 1-5214

DELO DOBIJO MOSKI

MACHINE TOOL OPERATORJI

Podnevi ali ponoči; dobre delovne razmere; plača od ure in bonus.

CLEVELAND HOBBING MACHINE CO.
1311 Chardon Road

STRGACI

Izurjeni in vajenci; podnevi ali ponoči; dobre delovne razmere; plača od ure in bonus.

CLEVELAND HOBBING MACHINE CO.
1311 Chardon Road

MAŠINISTI POMOČNIKI ZA MACHINE SHOP

Plaća od ure. Dobre delovne razmere.

CLEVELAND HOBBING MACHINE CO.
1311 Chardon Road

RAZNO

Išče se stanovanje s

3 sobami, spodaj. Nič otrok. Najraje med E. 52 in E. 53 St. med St. Clair in Superior Ave. Kdor ima a oddati ali bo morda imel v kratkem, naj pusti naslov v uradu tega lista.

NAPRODAJ JE FARMA

obsegajoča 20 akrov; hiša s 6 sobami; najboljše opremljena. Mestna voda, kopalnica itd. V dobrem stanju. Natančno pojasnila dobite pri:

JOE VALENČIČ
Rt. 307, R. D. 1, Madison, O.

IŠČE SE velikega, močnega voznika

s pohištvo; izurjen;
5½ dni tedensko.
\$75 tedensko.
OHIO FURNITURE CO.
6321 St. Clair Ave.

SMOKEY SAYS:

1. Crush out your smokes.
2. Break your match in two.
3. Drown your campfire.
4. Never burn grass, brush or trash on dry or windy days.

Remember—
Only you can
PREVENT
RANGE FIRES

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN

S P I S A L

GUSTAV ŠILIH

Predstavnik: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje)

Tudi tam še niso počivali: pritlična okna so bila razsvetljena in so se kakor velike zvezde utrijevale proti dolini. Samo zgoraj v prvem nadstropju je bilo vse temno z izjemo dveh oken, ki sta žareli v tajinstveni in otožni luči, kakor da visita s strehe dva velika lampijona. Že pod hribčkom pa je udaril na učiteljevo uho trušč veselih, skoro razposajenih, bržko že nekoliko vinjenih ljudi, katerih glasovi so se čudno mešali z mogočnim zborom kvakajočih žab spodaj v ribniku. Da bi bilo nasprotje med živiljenjem in smrtjo še očitnejše, je zdajci zadomela vesela zaljubljena pesem. Urbančič je poznal neviščeno navado bedenja pri mrtvih, priznaval deloma njega prvočni namen, omiljenje grozčega dostojanstva smrti, vendor se je protivil njegovi občutljivi duši. Zato se je izognil hištrne in se vzpel po stopnicah v prvo

nadstropje, kjer je ležala na parah pokojna Gradnica sredi obilnega cvetja in zelenja. Omamen duh po venecem rastlinju in tlečem stenu lojenih sveč je vzbudil v mladem možu tisto spoštljivo, nekoliko prestrašeno čustvo nemoči, ki ga vedno in vedno doživljam ob mrtveh. Stopal je bližje in se zagledal v bledi, še vedno ljubki obraz, ki sta se bili vanj tiki ob ustnicah zarezali dve tožeči, bridki potezi. Ob pogledu nanje se je spomnil na njeni uničeno živiljenje in srce se mu je skrčilo v neskončnem usmiljenju in v očeh so mu zazigrale solze. Šele hlastno šušljanje dveh postarnih žen, edinih čuvajk pokojničnega smrtnega pokoja, ga je spominilo, da ni sam v sobi, in ga pregnalo iz nje. Histro je pomoci zeleno pušpanovo vejico v blagoslovjeno vodo, pravljeno v srebrni skodelici ob vnožju, poškropil voščeni obraz, in počasi, po prstih stopaje odšel. Po zamudnem iskanju je naposled našel staro tetu v kuhinji, kjer je rezala nove grmade kruha za lačne vasovalce.

Starkin obraz se mu je prikuplil na mah. Po običajnih besedah sožalja je vprišal po otrocih in zvedel, da spita vkljub grdemu razsajanju.

"Ni lepa navada, ne," je menila teta, "ali kaj hocete, ko vas drugače ljudje obirajo."

"Uboža," je rekel učitej, "kaj bo z njima?"

"I kaj?" se je razhudila starika. "K meni pojdet. Če Bog da, se jima bo godilo bolje, nego se jima je dozdaj. Kaj pa sta imela na Belém dvoru dobrega, vas vprašam. Pri meni ne bosta stradala, toliko, hyala Bogu, že še imam. In do moje koče Miklaušinovi kremlji ne sežejo, Bog mi odpusti."

ZATISNIL JE SVOJE BLAGE OČI
DNE 27. AVGUSTA 1944.

Sedem let je že poteklo, odkar si Ti zapustil nas, črna zemlja Te pokriva, a naših ran izbrisal ni še čas.

ZALUJOČI STARISL.
BRAT IN SESTRA

Cleveland-Euclid, Ohio
dne 27. avgusta 1951.

JACK
ZAGAR

ZATISNIL JE SVOJE BLAGE OČI
DNE 27. AVGUSTA 1944.

Sedem let je že poteklo, odkar si Ti zapustil nas, črna zemlja Te pokriva, a naših ran izbrisal ni še čas.

ZALUJOČI STARISL.
BRAT IN SESTRA

Cleveland-Euclid, Ohio
dne 27. avgusta 1951.

GIVE

now more than ever..

COMMUNITY
CHEST

zila njegovo veselje in tako sta se nazadnje prav prijateljski poslovila. Moral je celo obljuditi, da prav kmalu poseti deco v njem novem domovanju, v hišici na Gradišču.

Doma je vkljub zaspanceu napisal še nujno pismo svojemu bratu v Vuzenici, ki bi naj ubeglemu Gradniku uglasilo pot. Ko je legal v posteljo, dolgo ni mogel zaspati. Nemirne misli so mu rojile po glavi. Pri tem pa ga je navdajalo nejasno, pol nezadovoljno, ker neutrešeno, pol srečno čustvo, da mu je minuli dan dobesednen doživljajev in da je po svojih močeh pomagal. Misel na pomoč ga je obkrožala v vedno ožjih vrtljajih, dokler je končno ni nadvladala potreba po počitku. Ko je zadremal, je nad Gorico vstajal že novi dan.

3. poglavje.

POVEST O LEPI ANI.

I.

Zalesje je prijazen majhen trg s kopico starinskih hiš, katere strnjena vrsta dopušča eno samo dolgo glavno ulico, ki se na vzhodni strani pod grajskim hribom razceplja v dve raz-

lično usmerjeni cesti: leva teče v početku v ravni črti nahk na peti struni po zelenem zalečanskem polju, nato pa se izgubi med hribovjem, kjer se mukoma preriva med skalnimi soteskami proti roški strani; desna pa hiti skozi gozdove in klance proti mestu. Tam, kjer se končava ravno potegnjena črta leve ceste, se košati na nevisokem, toda strmem griču Gradišče, siva razvalina nekdanjega zaleškega gradu. Pod njo se dolina ustavlja, toda podoba je, da se hoče slednjič še enkrat v vso silo razsiriti. Vendar ostane samo pri neuspehem poskušu, kajti prehitro jo zaustavi gričevje, ki se ne mara umakniti ter daje prostora samo razrežni kotline, območju Belega dvora, dosedanje domovanja Gradnikov. Hiša sama se šopri nekako v sredini med dvema važnima cestama, ob zaključku nižjega, kotlino obrobila jajočega grebena. Severovzhod-

no pod tem je majhen ribnik. Na drugi strani se vzpenja proti nebu apnenasto hribovje, cigar skrajni, proti dolini segajoči izrasteck je Gradišče s svojo razvalino. Ta gorski svet nalikuje ogromnemu stopnišču, zakaj višine se grmadijo skokoma, kakor da hoče sleherna slednjo prekosti, tja do vrhunca stožčastega Rudnika. Kamor seže pogled, vsepovsod smrekovi gozdovi, iz katerih štrle mestoma sivkasti pogoni skalovja ali pa se svetlikajo iz njih široke, obdelane izseke z belimi lisami, samotnimi gorjanskimi kmetskimi hišami, ki se ustavlajo šele tik pod vrhovi.

(Dalje prihodnjič)

Moški in ženske, ki morajo nositi OPORE (TRUSSES)
bodo dobro postreženi pri nas, kjer imamo moškega in žensko, da umerita opore.

MANDEL DRUG CO.
Lodi Mandel, Ph. G., Ph. C.
15702 Waterloo Rd. — IV 1-9611

SINGER SEWING MACHINE CO.

748 EAST 185th STREET — KENMORE 1-0660

Novi in rabljeni šivalni stroji.
Čistka vacuum čistilce za preproge, ki se jih je rabilo za demonstriranje.
Popravljam šivalne stroje in električne čistilce preprog vseh izdelkov.

NAJHITREJŠA IN NAJBOLJ SIGURNA AGENCIJA ZA POŠILJANJE PAKETOV V JUGOSLAVIJO!

V REKORDNEM ČASU PREJME PREJEMNIK V JUGOSLAVIJI NAŠE POŠILJKE

Vprašajte za cene za ostale vrste paketov!

Najfinejša BELA MOKA

Kanadska

v vrečah po 100 funtov..... \$11.00 v vrečah po 50 funtov..... \$ 6.50

SLADKOR 50 funtov..... \$11.00 KORUZNA MOKA, 100 funtov .. \$10.25

Surova KAVA 25 funtov..... \$22.50 KORUZO V ZRNU, 100 funtov .. \$ 9.50

Prvovrsten RIŽ 50 funtov..... \$11.00 ŠPAGETI 50 funtov..... \$12.50

Čista SVINJSKA MAST 37 funtov \$13.50 FIŽOL (Kidney Beans) 25 funtov .. \$ 5.50

Solatino OLJE 5 kg..... \$ 9.50 JESPRENJ (Barley) 25 funtov.... \$ 6.00

GRES (farina) 25 funtov..... \$ 6.50 BAKALAR (Cod Fish) 20 funtov... \$14.00

MILO ZA PRANJE 63 funtov..... \$17.50 CIKORIJA za kavo 10 funtov.... \$ 7.00

Najfinejša MARMELADA 10 funtov \$ 5.00 TOMATO PASTE 25 funtov .. \$10.00

PAKET št. 1 — \$14.50 PAKET št. 2 — \$14.25 PAKET št. 6 — \$23.—

5 lbs sirove kave 20 lbs bele moke 10 lbs sirove kave 10 lbs sirové kave

10 lbs sladkorja 5 lbs siroke kave 10 lbs sladkorja 10 lbs sladkorja

10 lbs riža 10 lbs sladkorja 10 lbs riža 10 lbs spaghetti

5 lbs spaghetti 5 lbs mila za pranje 5 lbs svinjske masti 10 lbs svinjske masti

5 lbs svinjske masti 5 lbs mila za pranje 10 lbs mila za pranje

Ako želite drugačne vrste pakete—obrnite se na nas!

Zenske U. S. Nylon nogavice 3 pari \$5.00 CEMENT 50 funtov..... \$ 2.00

BICIKLI, s pumpo, zvoncem in taško..... ženski \$45.00 moski \$47.50

U. S. RADIO APARAT za vse valove, 220 voltv, prijen za Jugoslavijo..... \$50.00

FINO BLAGO za moško obleko, z vsemi potrebščinami .. \$32.50

URA BUDILKA (Alarm clock) .. \$ 7.00 MLIN ZA MLETI KAVO..... \$ 7.00

Mi pošiljam vsa zdravila vedno z zračno pošto

STREPTOMYCIN: 10 gramov. \$ 8.50 20 gramov. \$16.00 50 gramov. \$37.00

PENICILLIN: 3 milijone enot .. \$ 7.00 P. A. S.: 500 tablet..... \$17.00

Za druge vrste zdravila vprašajte za naše cene! 1000 tablet..... \$31.00

Očala pošljemo natančno po predpisu zdravnika

SVICARSKE URE: V 9 DNEH DO PREJEMNIKA V JUGOSLAVIJI!

Zapestna ura za moške, z jermenom, 17 kamnov, nepremičljiva, odporna proti vodi in udarcem, steklo se ne razbije, kazalo vidno v temi..... \$22.25

Zapestna ura za ženske, 17 kamnov, s stekлом, ki se ne razbije; kazalo vidno v temi .. \$20.25

Žepna ura za moške, z dvemi pokrovi .. \$18.50

PRVOVRSTNO USNJE, črno ali rjavo za čevlje, z vsemi potrebščinami:

za 2 para moških. \$12.00 za 2 para ženskih. \$11.00 za 2 para otroških. \$10.00

Mi kupujemo in odpremlijamo vsakovrstno novo blago po zmernih cenah.

Odpremlijamo vaše lastne pakete, katere pošljete ali prinesete v naše skladišče

Z našim posredovanjem si prihranite na denarju in času.

Naše cene vključujejo vse stroške za dostavo do najbližje železniške, parobrodsko ali poštno posloje prejemnika v Jugoslaviji, kakor tudi zasiguranje v slučaju polne ali delne izgube pošiljke.

POŠLJITE NAROČILA, PISMA, DENARNE NAKAZNICE ALI MONEY ORDRE NA:

EXPRESS TRADING CORP.

27 - 18 40th AVENUE - LONG ISLAND CITY 1, N. Y.

TELEFON: STILWELL 6-9083

FOR
TELEVISION &
RADIO REPAIR
Anthony Debeljak
IV 1-5437 4-8 p. m.

Dva pogrebna
zavoda
za
zanesljivo
izkušeno
simpatično
pogrebeniško
postrežbo
po
CENAH, KI JIH
VI
DOLOČITE
poklicite

A GRDINA & SONS
FUNERAL DIRECTORS
ROSS LAKE 6-0747
HENDERSON 1-2088 - KENMORE 1-5830

Chicago, Ill.

HELP WANTED MALE AND FEMALE

TYPIST AND GENERAL OFFICE
Steady, congenial working conditions. Salary \$40-\$50 week.
Alternate Saturday morning.
1720 N. ELSTON,
Mr. Strauss
ARmitage 6-0070

GOOD HOME for Competent Maid.
General housework. Personal laundry. Must like children.
Room and bath. References required. Good salary.
SHeldrake 3-2758

OFFICE CLERKS FILE CLERKS TYPISTS

Pleasant Air-Conditioned
Office
5 DAY WEEK
PAID VACATIONS

PURITAN COMPANY
OF AMERICA
1200 W. 37th STREET
Cliffside 4-7300

STENOGRAPHER

Excellent opportunity for capable young woman.
Opportunity to advance.
Steady position.
5 day, 35 hour week.

ATLANTIC
COMMISSION CO.
1624 WEST 15th STREET
Apply to Mr. Erickson
or call CANal 6-5900

HAVE PERMANENT OPENING FOR GOOD TYPIST

With or without truck line experience, to train for accounts receivable Dept. Diversified work and excellent transportation.
Good working conditions.

MOTOR CARGO,
INC.

3434 WEST 51st